

Урежда
редакционен
комитетъ

Абонаментъ 100 лев

Прематъ се обя-
вения

ПРОБУДА

Отговорен
редакторъ
Н. Атанасовъ

Редакция и Адми-
нистрация
Печатница
„ПРОГРЕСУЛЪ“
— СИЛИСТРА —

„PROBUDA“ | Седмичен вестникъ за политика и обществени знания | Ziar Săptămânal

ДА СЕ ОБЕДИНИМЪ!

Въ предния брой на вестника ние изказахме негодуването си отъ факта, че въ нашия малък и осиромашал градъ излизатъ три български вестника едновременно. Ние намирахме този фактъ срамъ за каузата, на която у насъ искатъ да служатъ и тригъ едновременно, и отпразнахме зовъ къмъ хората, които стоятъ на чело на тѣзи вестници, да влязатъ въ разбирателство и премахнатъ това срамно положение, като се обединятъ около единъ само вестникъ. Ние вече виждахме близкото осъществяване на тази идея, защото „Дума“, единиятъ отъ съществуващите вестници изяви съгласието си, а не се съмнявахме, че и „Трибуна“ ще направиле същото, защото искрено се възбуждаше отъ желанието да служи на една спадна идея — защита преди всичко, културниятъ нужди на българското малцинство. До като изказахме близкото осъществяване на желаното отъ мнозина обединение около единъ вестникъ въ името на единиятъ интереси на българското малцинство въ окръга ни, ние сме изненадани отъ новъ срамъ фактъ.

Вестникъ „Нашъ Гласъ“, който бѣше свършилъ преди по вече отъ шестъ месеца, безъ да обясни на читателитъ си причинитъ за това и не даваше никакви признаци за животъ, изведнажъ, за крайна изненада и за гня, и за всички добри българотъ окръга излиза и заявява намѣренитъ си да продължи излизането си въ името на същитъ интереси, въ които се кълнатъ и излизащите вече вестници. Това ние наричаме срамъ фактъ, защото съ нищо не би могло да се мотивира излизането на още единъ български вестникъ. Би могло да се оправдае излизането на новъ български вестникъ само, ако хората около този вестникъ би имали да кажатъ нѣщо ново на българското малцинство или да го кажатъ въ по другъ тонъ и то, ако не съ могли да го кажатъ въ съществуващите вече вестници. А знае се, по колкото се знае, че редактора на „Нашъ Гласъ“ не е почувствувалъ нужда презъ дългитъ шестъ месеца да се изкаже публично нито по единъ отъ многото въпроси,

които съ интересували българското малцинство. Имаше нито единъ отъ съществуващите вестници да му откаже гостоприемство, ако той би потърсилъ такова, обаче той не е отишълъ нито при единъ. И изведнажъ ще започне да издава ново единъ вестникъ, отъ който не се чувствува абсолютно никаква нужда при съществуващите вече български вестници. А и той не е далъ никакви доказателства, че чувствува нужда отъ свой вестникъ, чрезъ който да говори на българското малцинство въ окръга или дори въ Добруджа. — Защо тогава ще трѣбва да се отекчава и безъ това мѣнителното положение на българския вестникъ тукъ? Или хората, които ще трѣбва да даватъ примѣръ на разбирателство и примирение, ще вирятъ високо багряна на раздоритъ и разединението? Редактора на „Нашъ Гласъ“, като членъ отъ настоятелството на българското общество, би трѣбвало да даде примѣръ на разбирателство и обединение, като се помълчеше да турн въ изпълнение една отъ голѣмитъ задачи на българското общество, да обединява всички дейни елементи въ името на българскитъ културни нужди. Добъръ поводъ за това му даваше зова на нашия вестникъ за обединение, отъ който можеше да се възползува и като вземеше инициативата въ свои ръце, отъ името на настоятелството да влязеше въ разбирателство съ хората около съществуващите вестници и да направиле обединението свое дѣло. Тамъ той можеше да внесе и своитъ разбирания по въпроса какъ да се сплеще единъ мѣстенъ вестникъ, ако имаше, наистина, свои ясно формиранни разбирания. И ако не можеме да се постигне разбирателство и обединение и не би се създаде желания единственъ български вестникъ за нашия край, следъ като настоятели положн всички усилия въ името и авторитета на българското общество въ града, тогава само оправдано би било за него да влиза байракъ за още единъ български вестникъ. Сега, когато той се явява изневиделица, оправдани съ подозрението на нѣкой, че ще бжде проводникъ на интереси, които да-

Изъ политиката на великитъ сили

Нѣма още 12 години откакъ се подписа мира, прѣсни съ още споменитъ за ужаситъ на войната; майки, вдовици, храни, сѣлби и сѣнати продължаватъ да проклинатъ виновницитъ на човѣшкото самоунищожение; стопанската и економическа криза, резултатъ на сжната война, потискатъ и душатъ цѣлия свѣтъ, а нѣкои отъ уредницитъ сжжницитъ на Европа, въпреки това, продължаватъ да точатъ своитъ ножице, както казва народния изразъ, и да подготвятъ новата война. Така поне се долавя отъ събитията, които ставатъ следъ приключване на Лондонската конференция, която имаше за целъ да изработи планъ на морското разоръжаване.

Съ мирнитъ договори победенитъ държави се обезоръжиха. Това, обаче, се видя недостатъчно. Победителитъ, водими отъ максимата „искашъ ли миръ, готви се за война“ увеличиха своето въоръжение. Отъ тѣзи натрупани военни материали, отъ тази подготовка не можа да не се зароди идеята за нова война. За тази бъдеща война се готвятъ всички велики сили, макаръ че повечето отъ тѣхъ я не желатъ; тази бъдеща война, която плаши всички, наложн и идеята за морското разоръжаване.

И съ сухопътното и въздушно въоръжение, и съ морското разоръжаване се преследва една и сжща целъ: териториалната непожатностъ, създадена отъ мирнитъ до-

говори. Съ първото се държатъ въ респектъ обезоръженитъ, второто, морското разоръжаване, цели да създаде равновесие между великитъ сили, като изключи възможността за надмощие на предполагаемитъ бъдещи съюзи и така се направи войната невъзможна.

Лондонската конференция, следъ дълги и мѣнителни преговори, свърши съ това, че веднага следъ закриването ѝ Италия гласува голѣми суми за постройка на нови морски бойни единици. Франция, преди да отговори по сжния начинъ, като гласува най малко сжщитъ суми, по съветитъ на Англия, нейната сегашна и бъдеща съюзница, ще се помълчи да влезе въ прѣки преговори съ Италия и взаимно уредатъ положението и голѣмината на морскитъ си флоти въ Средиземно море. Този сжщия въпросъ отне много заседания на конференцията, създаде ѝ голѣми трудности и, може би, само за да не се разтуритъ, се остави за нови прѣки преговори между дветъ съперници въ Средиземно море.

Изобщо Италия, въ лицето на графъ Мусолини, се сочи като най опасния смутителъ на мира и спокойствието въ Европа. Ней се приписватъ усилия да образува подъ свое покровителство новъ съюзъ на победенитъ държави. Подозира се сжщо, че възлюбителъ на тази италианска политика е Германия, която видимо се явява най-гореща поклонница на мира и като такава успѣла да смекчи довържиде за себе си условията на Версайския договоръ.

Италианската преса открито говори, че териториалното разширение на Италия е жизнена необходимостъ. То не може да стане освенъ за сѣтка на сѣседитъ ѝ Франция и Югославия (Сърбия). Все тѣй открито говори италианската преса и за пундата на Италия да се освободи отъ економическото господство и зависимостъ на западнитъ държави и подари економически връзки съ изтокъ, главно Русия, отъто би могла да черпи необходимитъ ѝ сурови материали, защото при една бъдеща война тя не би имала свободенъ пътъ презъ Гибралтаръ и Суезъ за океана. (И Гибралтарския протокъ и Суезкия каналъ се вла-

дечъ немогатъ да бждатъ такива и на българското малцинство, отъ името на което ще иска да говори. Мѣсто за много български вестници въ нашия край нѣма! Има нужда отъ единъ и такъвъ не може да бжде нито единъ отъ съществуващите, а най малко такъвъ може да бжде възкръсналия „Нашъ Гласъ“. Такъвъ ще бжде оня който ще излезе отъ обединенитъ усилия на всички, които днесъ правятъ усилия да пишатъ български вестникъ. Ако настоятеля не можела да се възползува отъ нашия зовъ за обединение, ние още по високо зоведемъ за обединение, ония които искатъ безкористно да служатъ на едно свето дѣло.

„Пробуда“

